

جنگ روانی

پژوهشکده تحقیقات اسلامی

جنگ روانی / نویسنده: حسین متفکر. تهیه کننده پژوهشکده تحقیقات اسلامی نمایندگی

ولی فقیه در سپاه. -- قم: زمزم هدایت، ۱۳۸۵

۲۲۳ ص.

ISBN 964 - 8769 - 50 - 8 : ۱۲۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

چاپ سوم.

کتابنامه ص. [۲۲۱] - ۲۲۳: همچنین به صورت زیر نویس.

۱. جنگ روانی. ۲. شایعه. الف سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. نمایندگی ولی فقیه.

پژوهشکده تحقیقات اسلامی. ب. عنوان.

۳۵۵ / ۳۴۴

ج ۲ / م ۲۷۵ UB

۳۸۱۶۹ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

زمزم
هدایت
انتشارات

جنگ روانی

نویسنده / حسین متفکر

تهیه کننده / پژوهشکده تحقیقات اسلامی

ناشر / انتشارات زمزم هدایت

حروفچینی و صفحه آرای / پژوهشکده تحقیقات اسلامی

چاپ / سپهر

نوبت چاپ / سوم

تاریخ انتشار / بهار ۱۳۸۵

شمارگان / ۲۵۰۰

قیمت / ۱۲۰۰ تومان

شابک: ۸ - ۵۰ - ۸۷۶۹ - ۹۶۴ ISBN

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

آدرس: قم، نبش فاطمی ۲، انتشارات زمزم هدایت

تلفن: ۷۷۳۰۷۳۵ همراه: ۲۸۸۷ ۲۵۳ ۹۱۲

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات و مفاهیم

- ۱-۱- بیان موضوع و ضرورت و اهمیت آن ۱۳
- ۱-۲- اهداف بحث ۱۵
- ۱-۳- تعریف واژه‌ها ۱۶
- ۱-۳-۱- فرق جنگ روانی با عملیات روانی ۱۸
- ۱-۳-۲- فرق جنگ روانی و جنگ سرد ۱۸

فصل دوم: تاریخچه و سیر پیدایش و تحول جنگ روانی

- ۱-۲- ادوار جنگ روانی ۲۱
- ۱-۱-۲- جنگ روانی در عصر باستان ۲۲
- ۱-۲-۲- جنگ روانی در عصر میانه ۲۴
- ۱-۳-۲- جنگ روانی در عصر جدید ۲۵
- ۲-۲- دیدگاه‌ها و دگترین‌های موجود درباره جنگ روانی ۳۲

۳۴	۳-۲- عوامل مؤثر در جنگ روانی
۳۴	۳-۳-۱- عوامل ذهنی
۳۶	۳-۳-۲- عوامل عینی و محیطی
۳۹	۳-۳-۳- سایر شرایط مؤثر در جنگ روانی
۴۰	۳-۲- مبانی روان‌شناختی جنگ روانی

فصل سوم: اهداف جنگ روانی

۴۳	۳-۱- القای غم
۴۶	۳-۲- القای یأس و ناامیدی
۴۸	۳-۳- ایجاد رعب و وحشت

فصل چهارم: عملیات روانی

۵۲	۴-۱- ماهیت عملیات روانی
۵۳	۴-۲- اصول عملیات روانی
۵۳	۴-۲-۱- اصل هدف
۵۳	۴-۲-۲- اصل تمرکز
۵۴	۴-۲-۳- اصل وحدت فرماندهی
۵۴	۴-۲-۴- اصل هماهنگی عملیات روانی با نظامی
۵۴	۴-۲-۵- اصل غافلگیری و فریب
۵۴	۴-۲-۶- اصل انعطاف
۵۴	۴-۲-۷- اصل حفظ پشتیبانی مردمی
۵۵	۴-۲-۸- اصل تهاجم و شدت عمل روانی
۵۵	۴-۲-۹- اصل کسب و حفاظت اطلاعات

۵۵	۱۰-۲-۴-اصل پوشش عملیات روانی.....
۵۵	۱۱-۲-۴-اصل استفاده از جنگ الکترونیک.....
۵۶	۱۲-۲-۴-اصل آموزش.....
۵۶	۳-۴-مدار اطلاعات عملیات روانی.....
۵۶	۱-۳-۴-مرحله هدایت.....
۵۷	۲-۳-۴-مرحله جمع آوری اطلاعات.....
۵۸	۳-۳-۴-مرحله پرورش اخبار.....
۵۹	۴-۳-۴-مرحله انتشار.....
۵۹	۵-۳-۴-مرحله بهره‌برداری.....
۵۹	۶-۳-۴-مرحله ارزیابی نتایج حاصله از عملیات روانی.....
۶۱	۴-۴-برآورد اطلاعات عملیات روانی.....
۶۲	۵-۴-طرح‌های عملیات روانی.....
۶۲	۱-۵-۴-طرح استراتژیکی.....
۶۳	۲-۵-۴-طرح تاکتیکی.....
۶۴	۶-۴-سازمان عملیات روانی.....

فصل پنجم: شیوه‌های جنگ روانی

۶۷	۱-۵-تبلیغات.....
۶۷	۱-۱-۵-تعریف تبلیغات.....
۶۹	۲-۱-۵-عناصر تبلیغ.....
۷۶	۳-۱-۵-اهداف تبلیغ.....
۷۸	۴-۱-۵-اصول تبلیغات.....
۸۵	۲-۵-شایعه.....
۸۸	۱-۲-۵-شایعه‌سازی و شایعه‌پراکنی از دیدگاه روایات.....

- ۵-۲-۲- عوامل و علل شایعه‌پراکنی ۸۹
- ۵-۲-۳- کاربرد شایعه ۹۷
- ۵-۲-۴- اهداف شایعه‌پراکنان ۹۹
- ۵-۲-۵- ابعاد شایعه ۱۰۰
- ۵-۲-۶- کیفیت پخش شایعات ۱۰۴
- ۵-۲-۷- عواقب شایعه‌پراکنی ۱۰۴
- ۵-۲-۸- کیفر شایعه از نظر اسلام ۱۰۵
- ۵-۲-۹- راه‌های پیشگیری از شایعه‌پراکنی ۱۰۷
- ۵-۲-۱۰- راه‌های مقابله با شایعات ۱۱۰
- ۵-۲-۱۱- کنترل شایعات ۱۱۴
- ۵-۳- شست‌وشوی مغزی ۱۱۵
- ۵-۳-۱- تاریخچه ۱۱۶
- ۵-۳-۲- فرآیند شست‌وشوی مغزی ۱۱۷
- ۵-۳-۳- مکانیزم‌های شست‌وشوی مغزی ۱۲۰
- ۵-۳-۴- امکانات و محدودیت‌ها ۱۲۲
- ۵-۴- تحریف واقعیات ۱۲۳
- ۵-۴-۱- معانی تحریف ۱۲۳
- ۵-۴-۲- انواع تحریف ۱۲۳
- ۵-۵- تفرقه‌افکنی ۱۲۵
- ۵-۶- فریبکاری ۱۲۷
- ۵-۶-۱- فریب در عملیات‌ها ۱۲۷
- ۵-۷- ترور ۱۲۸
- ۵-۷-۱- انواع ترور ۱۲۸
- ۵-۸- سانسور ۱۳۰

۱-۸-۵-انواع سانسور.....	۱۳۰
۲-۸-۵-استکبار و سانسور.....	۱۳۱
۹-۵-تهدید.....	۱۳۴
۱-۹-۵-اقسام تهدیدات.....	۱۳۴

فصل ششم: سیستم‌ها، ابزار و امکانات جنگ روانی

۱-۶-مطبوعات.....	۱۳۹
۱-۶-۱-نقش روانی-اجتماعی مطبوعات در جنگ روانی.....	۱۳۹
۲-۶-۱-مطبوعات در خدمت اهداف سیاست خارجی استکبار جهانی.....	۱۴۱
۳-۶-۱-روزنامه‌ها و نقش آنها در جنگ روانی.....	۱۴۲
۴-۶-۱-خصوصیات مهم روزنامه.....	۱۴۳
۵-۶-۱-نقش مجلات در جنگ روانی.....	۱۴۳
۲-۶-رادیو.....	۱۴۴
۳-۶-تلویزیون.....	۱۴۷
۱-۶-۳-نقش سیاسی.....	۱۴۸
۲-۶-۳-نقش آموزشی و روانی.....	۱۴۸
۳-۶-۳-انتشار اخبار.....	۱۴۹
۴-۶-۳-شاخص‌های عمده برنامه‌های تلویزیونی برای ایجاد جنگ روانی.....	۱۵۰
۴-۶-ماهواره.....	۱۵۴
۱-۶-۴-اهداف ماهواره‌ها.....	۱۵۵
۲-۶-۴-تأثیرات منفی ماهواره.....	۱۵۶
۳-۶-۴-تأثیرات جهانی ماهواره‌های ارتباطی.....	۱۵۸
۴-۶-۴-راه‌های مقابله با برنامه‌های ماهواره‌ها.....	۱۶۱
۵-۶-کامپیوتر (رایانه).....	۱۶۳

فصل هفتم: کاربرد جنگ روانی در مأموریت‌های رزمی

- ۱-۷- انواع عملیات روانی ۱۶۷
- ۲-۷- هماهنگی اقدامات نظامی و غیرنظامی ۱۶۸
- ۳-۷- جنگ روانی در پشتیبانی از عملیات رزمی ۱۷۱
- ۱-۳-۷- جنگ روانی در پشتیبانی از عملیات رزمی منظم ۱۷۲
- ۲-۳-۷- جنگ روانی در پشتیبانی از عملیات رزمی نامنظم ۱۷۵
- ۴-۷- جنگ روانی در پشتیبانی توسعه پدافند داخلی ۱۷۸
- ۱-۴-۷- اهداف جنگ روانی برای گروه‌های عمده هدف ۱۷۸
- ۲-۴-۷- اصول طرح‌ریزی برای جنگ روانی ۱۷۹
- ۳-۴-۷- سازمان‌های مسؤول در فعالیت‌های جنگ روانی ۱۸۱
- منابع و مأخذ ۱۸۳

مقدمه

جنگ روانی امروزه بخش مهمی از فعالیت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی، اجتماعی و تبلیغاتی کشورهای استعماری و استکباری را تشکیل می‌دهد. این فعالیت تحت پوشش سازمان‌های اطلاعاتی در سطح ملی و بین‌المللی دارای کارکردهای گوناگون می‌باشد و هدف عمده آن، تخریب و تضعیف روحیه حریف یا دشمن و تغییر در نگرش و تصمیم آنها است که با شیوه‌ها، روش‌ها، ابزارها و سیستم‌های مختلف اعمال می‌گردد.

این کتاب به منظور آشنایی کلی با این پدیده در هفت فصل تدوین می‌گردد:

فصل اول به کلیات بحث از قبیل بیان موضوع، ضرورت، اهداف و تعاریف جنگ روانی و فرق آن با عملیات روانی و جنگ سرد می‌پردازد. فصل دوم، از تاریخچه و سیر پیدایش و تحولات جنگ روانی، شامل ادوار جنگ روانی (عصر باستان، میانه، معاصر)، دیدگاه‌های کلی و عوامل مؤثر در جنگ روانی و مبانی روان‌شناختی آن بحث می‌کند. در فصل سوم، از هدف‌های رفتاری جنگ روانی که القای غم، یأس و ناامیدی در رسیدن به اهداف و ایجاد رعب و وحشت می‌باشد بحث به میان آمده است.

در فصل چهارم، دانشجویان با ماهیت عملیات روانی، اصول عملیات روانی، مدار اطلاعات آن، سازمان و طرح‌های عملیات روانی آشنا می‌گردند.

فصل پنجم از شیوه‌های اعمال جنگ روانی بحث می‌کند. این شیوه‌ها عبارتند از: تبلیغات، شایعه‌پراکنی، شست‌وشوی مغزی، تحریف واقعیات، تفرقه‌افکنی، فریبکاری، ترور و سانسور.

در فصل ششم، سیستم‌ها، ابزارها و امکانات جنگ روانی، اعم از مطبوعات، رادیو، تلویزیون، ماهواره، رایانه و نقش و تأثیرات آنها در اعمال جنگ روانی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

و سرانجام در فصل هفتم از جایگاه جنگ روانی در سلسله جنگ‌ها، عملیات روانی در جنگ‌های معاصر، هماهنگی اقدامات نظامی و غیرنظامی، نقش عملیات روانی در پشتیبانی از سایر عملیات‌ها و نقش آن در پشتیبانی از توسعه و پدافند داخلی بحث شده است.

دانشجویان و مطالعه‌کنندگان این کتاب، از شیوه‌ها، اهداف، ابزار و نقش جنگ روانی در عملیات‌های نظامی آگاهی پیدا خواهند نمود تا در صورت ضرورت برای مقابله با آن اقدامات لازم را انجام دهند و در صورت اقتضا، اقدام به اعمال جنگ روانی علیه دشمنان قسم‌خورده این انقلاب مقدس الهی بنمایند و به این طریق در قبال تهاجمات روانی - فرهنگی دشمنان که هر روز با ترفندهای جدید در صدد تضعیف ارکان نظام جمهوری اسلامی هستند، ایستادگی نمایند.

بدیهی است نقد و بررسی این کتاب توسط دانشمندان، اساتید و دانشجویان گرامی موجب مزید امتنان بوده و ارائه پیشنهادها سبب غنی شدن مطالب آن خواهد شد.